

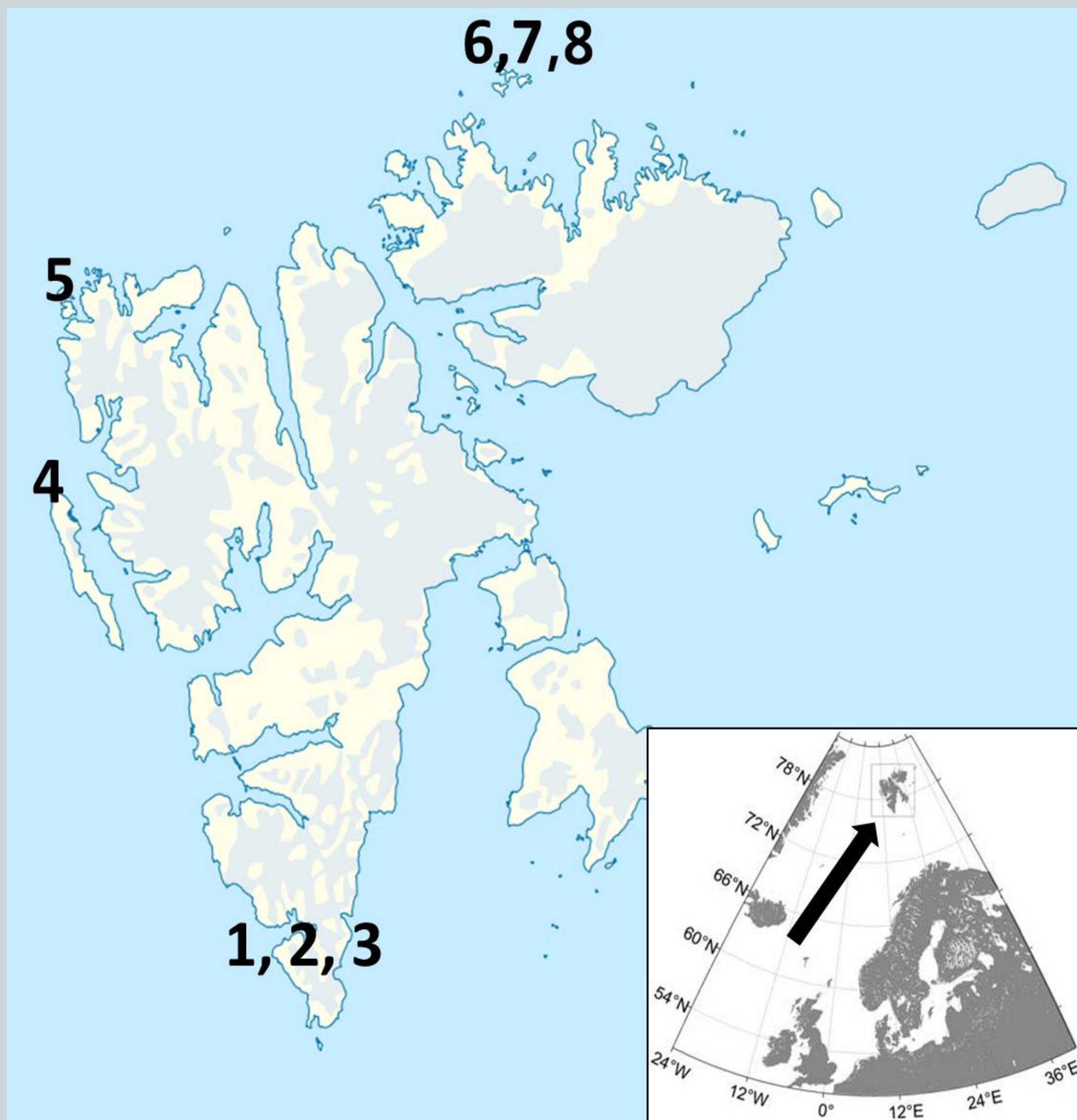
PORÓWNANIE MORFOMETRYCZNE POPULACJI LĄDOWYCH NIESPORCZAKÓW (TARDIGRADA) SVALBARDU

L. SZYMKOWIAK¹, M. WŁODARSKA-KOWALCZUK², K. ZAWIERUCHA¹

¹Zakład Taksonomii i Ekologii Zwierząt, Wydział Biologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, ul. Umultowska 89, 61-614 Poznań.

²Zakład Ekologii Morza, Instytut Oceanologii Państwowej Akademii Nauk, Powstańców Warszawy 55, 81-712 Sopot.

I. Niesporczaki to drobne bezkręgowce ze słabo wyodrębnioną głową i walcowatym ciałem (Ryc. 1, Ryc. 2). Zwierzęta te są stałym elementem ekosystemów arktycznych, zasiedlają tam tundrę, pustynie polarne oraz lodowce. Svalbard to archipelag położony w europejskiej części Arktyki (Ryc. 3). Leży między 74 a 81 stopniem szerokości geograficznej. Na klimat Svalbardu wpływają w znacznej części prądy morskie - ciepły od strony zachodniej i zimny od strony wschodniej.

Ryc.3. Archipelag Svalbard z zaznaczonymi miejscami poboru próbek.

1,3,6 – obszary poboru próbek poza koloniami ptaków arktycznych.

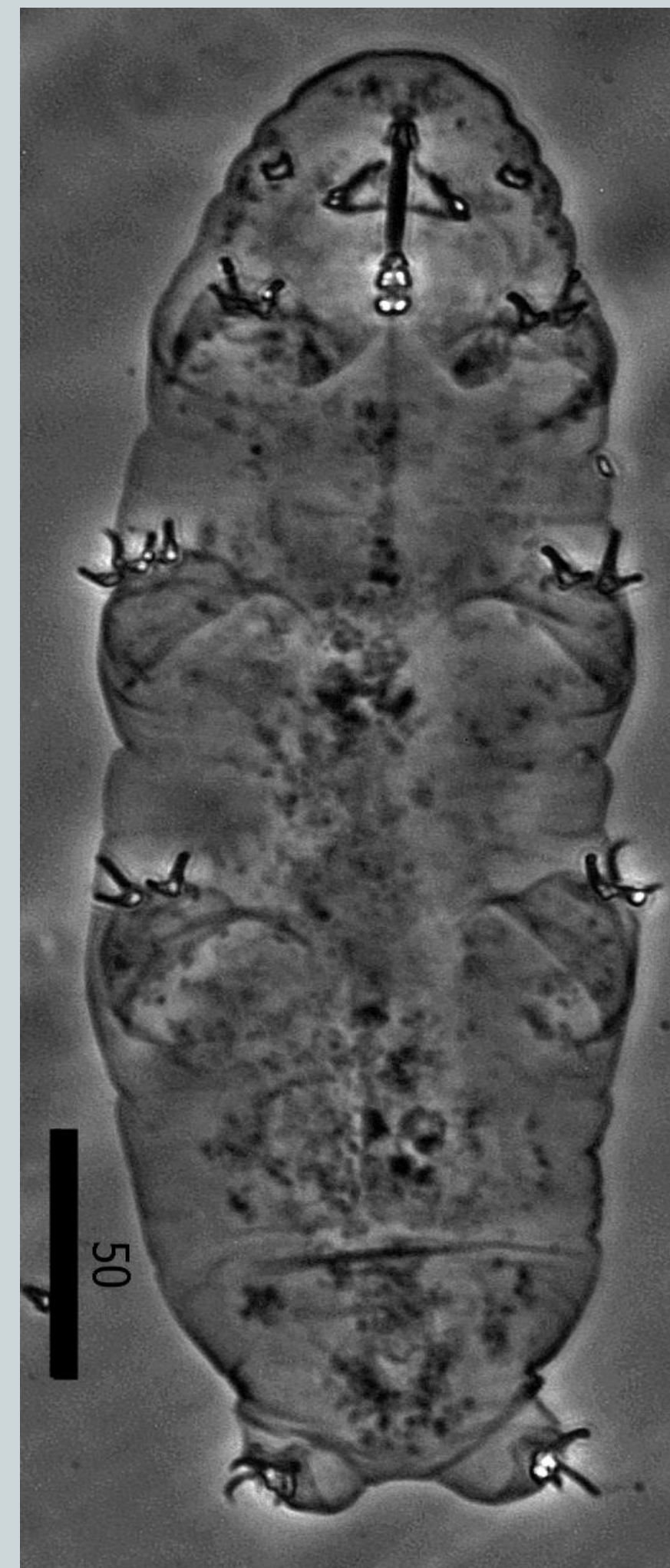
2,4,5,7,8 – obszary poboru próbek w obrębie kolonii ptaków arktycznych (*Alle alle*).

Ryc. 4. Alczyki (*Alle alle*) - główni dostawcy biogenów do tundry w Arktyce.

Ryc. 5. Tundra - jedno z siedlisk niesporczaków w Arktyce.

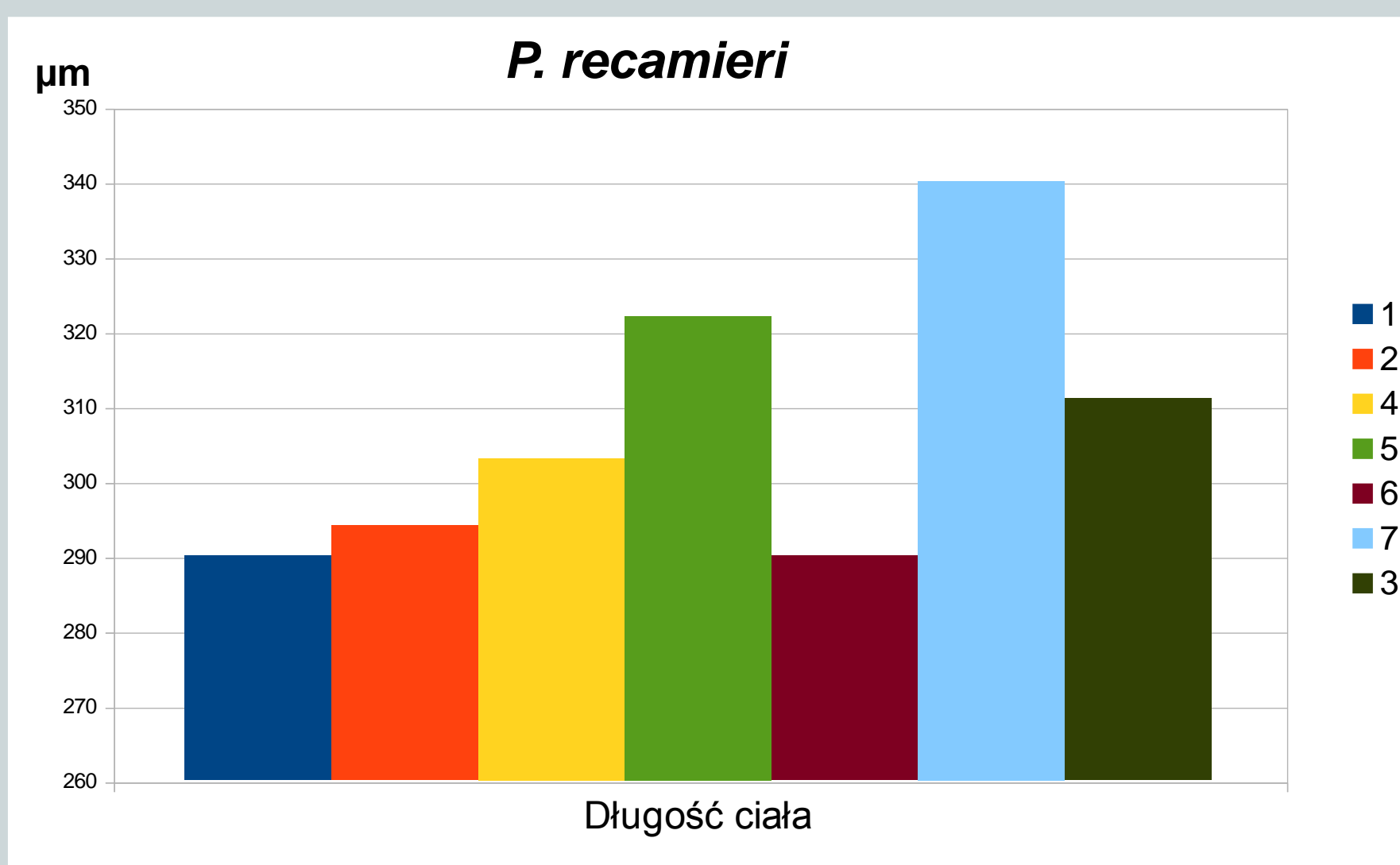

Ryc. 1. *H. pallidus* (PCM).

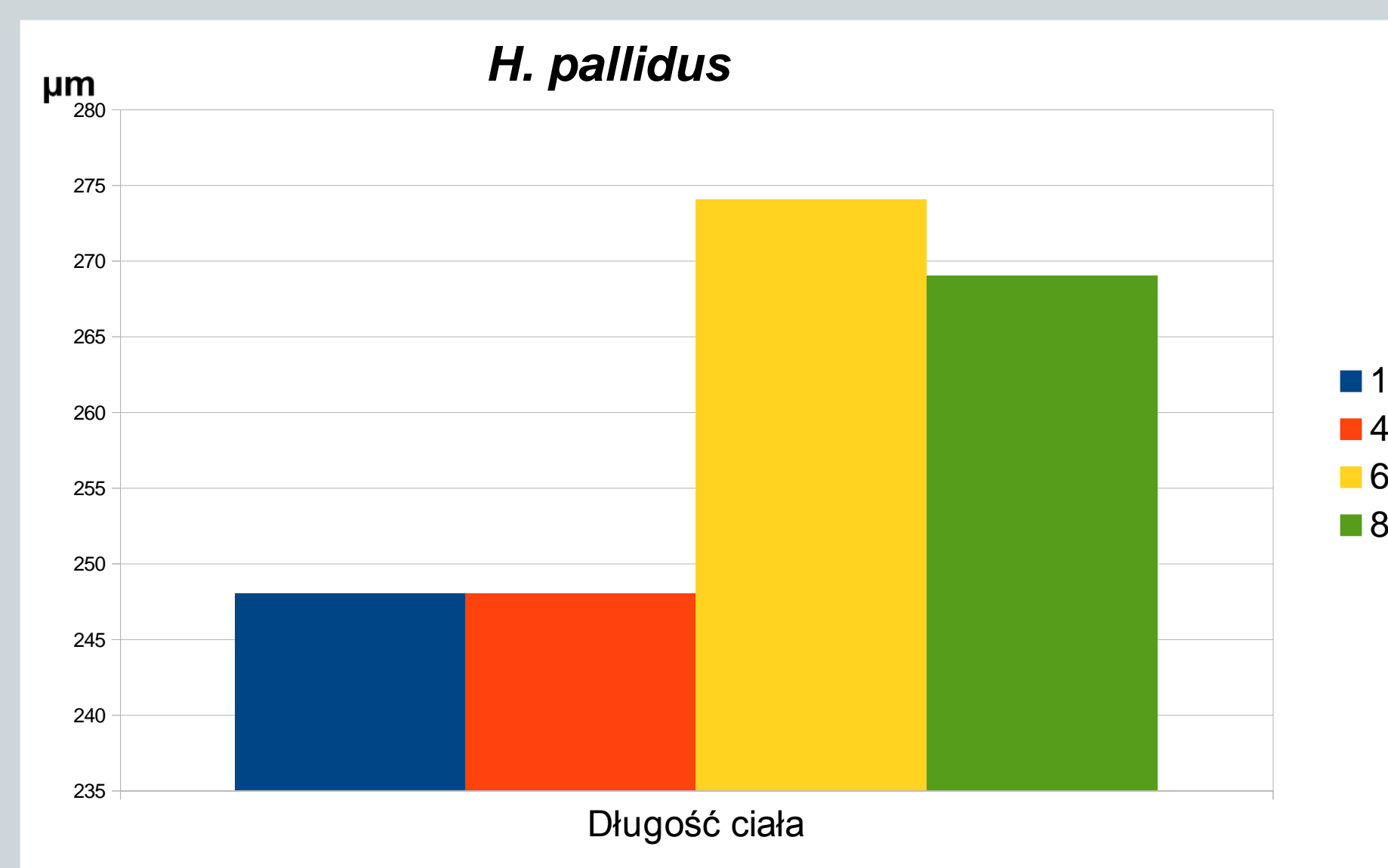

Ryc. 2. *P. recamieri* (PCM).

II. W badaniach wykorzystano dwa gatunki niesporczaków: *Pilatobius recamieri* (Richters, 1911) (Ryc.2) oraz *Hypsibius pallidus* Thulin, 1911 (Ryc. 1). Celem badań jest ocena zmienności wielkości ciała u niesporczaków (Tardigrada), w gradiencie szerokości geograficznej oraz w zależności od dostawy biogenów z kolonii ptaków arktycznych (Ryc. 4) w archipelagu Svalbard. W sumie wykonano pomiary osobników z siedmiu populacji *P. recamieri* oraz czterech populacji *H. pallidus* (Ryc. 6, Ryc. 7, Tab. 1).

Ryc. 6. Wykres prezentujący pomiary długości ciała osobników gatunku *P. recamieri*.

Ryc. 7. Wykres prezentujący długości ciała osobników gatunku *H. pallidus*.

Numery próbek	1	2	3	4	5	6	7	8
Biogeny	-	+	-	+	+	-	+	+
<i>P. recamieri</i>	+	+	+	+	+	+	+	-
<i>H. pallidus</i>	+	-	-	+	-	+	-	+

Tab.1. Lista próbek z informacjami o braku/ obecności biogenów (+/-).

III. Wyniki badań wstępnych wskazują, że *P. recamieri* zasiedlający obszary tundry w obrębie kolonii ptaków arktycznych ma większe rozmiary ciała niż osobniki występujące poza koloniami. Jednakże aby sprawdzić rzeczywisty wpływ szerokości geograficznej oraz biogenów na cechy morfometryczne Tardigrada, niezbędne jest stworzenie złożonych modeli uwzględniających zmiany temperatury, wysokość terenu n.p.m. oraz odległość próbkowania od kolonii ptaków jako źródła biogenów.